

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: **Философски**

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	6	8
---	---	---	---

ДЕМОГРАФИЯ

Преподавател: **Доц. Е. Димитрова**

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
	Доклад/Презентация	30
	Курсов учебен проект	40
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	20
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
2.	Тестова проверка	40%
3.	Изпит	40%

Критерии на оценяване

За оценка „Отличен“	Изготвяне на курсова работа, в която студентът демонстрира умения за работа с основните източници на демографска информация; показва, че умее да интерпретира коректно демографските показатели; познава основните теории, с които могат да се обяснят определени демографски процеси (50%). Подготовката на презентация, в която студентът представя разработения проект и в която личи критическо преосмисляне на подготвения материал съставлява 25% от оценката. Посещението на лекции и активно участие по време на упражненията формира останалите 25%.
За оценка „Много добър“	Изготвяне на курсова работа, в която студентът демонстрира умения за работа с основните източници на демографска информация; показва, че умее да интерпретира коректно демографските показатели; представя материала дескриптивно и фактологично

	(50%). Подготовката на презентация, в която студентът представя разработения проект съставлява 25% от оценката. Посещението на лекции и активно участие по време на упражненията формира останалите 25%.
За оценка „Добър“	Изготвяне на курсова работа, в която студентът представя материалите и данните по избраната демографска тема дескриптивно и фактологично, но все пак показва умения за работа с официални източници на информация и коректна интерпретация на показателите (50%). Подготовката на презентация, в която студентът представя разработения проект съставлява 25% от оценката. Посещението на лекции и активно участие по време на упражненията формира останалите 25%.
За оценка „Среден“	Изготвяне на курсова работа, в която студентът представя материалите и данните по избраната демографска тема дескриптивно и фактологично, недостатъчно преосмисляне на демографската информация и начините за нейната интерпретация (50%). Подготовката на презентация, в която студентът представя разработения проект съставлява 25% от оценката. Посещението на лекции и активно участие по време на упражненията формира останалите 25%.

Анотация на учебната дисциплина:

Целта на курса е да запознае студентите с начините, по които се изчисляват и интерпретират основните демографски показатели за раждаемост, смъртност, брачност и миграции. В хода на лекциите и семинарите ще бъдат въведени основните понятия, индикатори и методи за анализ на социално-демографска информация. Ще бъдат представени също така основните теории в рамките на изследванията за населението. Ще бъдат очертани развойните тенденции на четирите основни демографски процеса – раждаемост, смъртност, брачност и миграции както в България, така и в европейски план.

Предварителни изисквания:

Очаква се студентите да имат предварителни познания по статистика.

Очаквани резултати:

След приключването на курса студентите ще могат да изчисляват и коректно да интерпретират основните демографски показатели за раждаемост, смъртност, брачност и миграции.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Въведение в науката за населението. Генезис и основни направления.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
2	Основни теории за демографската промяна - ч.1. Теории за Първия и Втория демографски преход.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
3	Основни теории за демографската промяна – ч.2. Икономическо направление. Теории за жизнените преходи.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
4.	Източници на социално-демографска информация. Преброяване на населението. Текуща отчетност. Изчерпателни и извадкови наблюдения.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
5.	Моментни и периодни съвкупности. Възрастово-полова пирамида.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
6.	Диаграма на Лексис. Елементи и начини на конструиране.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
7.	Основни демографски показатели. Коефициенти и вероятности. Начини на изчисление.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
8.	Раждаемост – основни показатели. Тенденции на изменение на раждаемостта в	2 ч.л. +

	България и Европа	2 ч.упр.
9.	Миграции – основни показатели. Външни и вътрешни миграции. Източници на информация. Проблеми при отчитането на миграциите.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
10.	Брачност – основни показатели. Брак и нови семейни форми.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
11.	Бракоразводност - основни показатели. Тенденции в България и Европа	2 ч.л. + 2 ч.упр.
12.	Смъртност – основни показатели. Тенденции в развитието на смъртността в България и Европа.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
13.	Стандартизация – видове.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
14.	Таблицы за смъртност. Видове и начини за конструиране. Приложението им при изследване на останалите демографски процеси.	2 ч.л. + 2 ч.упр.
15.	Режими на възпроизводство на населението. Показатели за възпроизводство.	2 ч.л. + 2 ч.упр.

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Източници на социално-демографска информация. Преброяване на населението. Текуща отчетност. Изчерпателни и извадкови наблюдения.
2.	Моментни и периодни съвкупности. Диаграма на Лексис. Елементи и начини на конструиране.
3.	Основни демографски показатели. Коефициенти и вероятности. Начини на изчисление.
4.	Раждаемост – основни показатели. Тенденции на изменение на раждаемостта в България и Европа
5.	Миграции – основни показатели. Външни и вътрешни миграции. Източници на информация. Проблеми при отчитането на миграциите.
6.	Брачност – основни показатели. Брак и нови семейни форми
7.	Бракоразводност - основни показатели. Тенденции в България и Европа
8.	Смъртност – основни показатели. Тенденции в развитието на смъртността в България и Европа.
9.	Таблицы за смъртност. Видове и начини за конструиране. Приложението им при изследване на останалите демографски процеси.
10.	Режими на възпроизводство на населението. Показатели за възпроизводство.

Библиография

Основна:

- Сугарев, З. и Русев, Б. 2008. Демографска статистика. София, Унив. изд. "Стопанство".
 Русев, Б. и Калоянов, Т. 2000. Демографска статистика. София, Унив. изд. "Стопанство".
 Сугарева, М. 2004. Въведение в демографията. София, изд. „Авалон”.
 Преса, Р. 2006. Речник по демография. София, Изд. „Авалон”.
 Hinde, A. 2009. Demographic Methods. London: Hodder Education.
 Preston, S.H., Heuveline, P. & Guillot, M. 2001. Demography: Measuring and Modeling 3. Population Processes. UK and Malder, MA: Blackwell Publishers.

Допълнителна:

- Poston, D. & Micklin (eds). 2006. Handbook of Population. NY: Springer.

Дата:

12.02.2013 г.

Съставил: Е. Димитрова